

גמ"ר (באר שבע) 2085-02-23 - מדינת ישראל נ' אליהו שריקי -

גמ"ר (באר-שבע) 2085-02-23 - מדינת ישראל נ' אליהו שריקי -שלום באר-שבע

גמ"ר (באר-שבע) 2085-02-23

מדינת ישראל

נגד

אליהו שריקי -

נוכח ע"י ב"כ עו"ד רפי בוקר

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתעבורה בבאר-שבע

[13.07.2025]

אלון אופיר שופט בכיר

גזר - דין

בגזר דינו של הנאשם אשר יוקרא להלן, החלטתי לקבל באופן מלא את עמדתה העונשית של המדינה. בהתאם לעמדה זו, גזרתי ענישה מחמירה שתגיע לרף של 32 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית הכוללת פסילת רישיון ארוכת שנים, תשלום פיצוי כספי לנפגעי העבירה, וענישה נוספת צופת פני עתיד.

רף הענישה שיגזר להלן, קרוב לתקרת הענישה האפשרית שניתן לגזור בעבירות שביצע הנאשם בהתאם לחוק, וכפי שיוסבר להלן, בצדק עתרה המדינה לענישה חריגה זו.

רקע כללי -

הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בכל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום ובכלל זה עבירות של גרימת מוות ברשלנות, נהיגה ברשלנות, וגרימת חבלה של ממש, עבירות על סעיפים 64, 62(2) ו-38(3) בפקודת התעבורה, תשכ"א-1961.

בהתאם לעובדות כתב האישום בו הורשע הנאשם, ביום 20.9.22 בסמוך לשעה 14:50, נהג הנאשם רכב מסוג אוטובוס זעיר ציבורי בכביש 211 מכיוון דרום לצפון תוך שהסיע ברכבו 13 נוסעים.

עת הגיע עם הרכב הארוך (7.5 מטר) בו נהג לקילומטר 141, וכאשר מדובר היה בכביש בו נתיב נסיעה אחד לכל כיוון, יצא הוא לעקיפה של שיירת כלי רכב ארוכים הכוללת משאית ארוכה "פול טריילר" (גורר + נגרר), כשלפניה נוסע אוטובוס ולפניו משאית נוספת (להלן: השיירה) תוך שהוא נוסע בנתיב התנועה הנגדי.

אורך השיירה אותה עקף הנאשם ברצף היה של מספר עשרות מטרים וזאת כאשר בהמשך דרכו קיים עיקול בדרך. בעודו עוקף את השיירה, ואף שהיה לנאשם שדה ראייה כמתואר בכתב האישום, לא הבחין הנאשם בשום שלב של העקיפה בירון הנובר ז"ל (להלן: המנוח) אשר רכב על אופנוע בנתיב הנגדי, והתקרב בנסיעה בנתיבו למקום בו התנגש הנאשם במנוח, בנתיב האופנוע, וגרם למותו המידי.

בהכרעת דין ארוכה ומנומקת, הורשע הנאשם בעבירות שיוחסו לו וזאת לאחר שכפר באחריותו לגרימת התאונה. כפי שאסביר להלן בהרחבה, הגדרתי בהכרעת הדין את רשלנות הנאשם במקרה זה כרשלנות גבוהה ואף קיצונית. כתוצאה מהתאונה לה גרם הנאשם, מצא את מותו הטרגי המנוח ירון הנובר ז"ל, נפצע ונחבל חבלות של ממש מר חיים גובה, כאשר 12 נוסעים באוטובוס הזעיר בו נהג הנאשם וכן הנאשם נחבלו חבלות גוף קלות. טיעוני הצדדים לעונש בתמצית-

תקציר טיעוני המדינה לעונש -

בשלב הראיות לעונש העידה המדינה את אשת המנוח גב' מישל הנובר, את אחותו גב' אורלי הנובר, את בנו מר סיטאר הנובר, את עו"ד צ'רלי סבג ואת מר איטו אבירם.

כמו כן נמסרו לבית המשפט לעיון תמונות משפחה אישיות של המנוח ושני ספרים הקשורים אליו.

לעדויות משפחת המנוח וחבריו אתיחס בהרחבה בהמשך גזר הדין.

לאחר שהגיש עבר תעבורתי (ע/3), טען ב"כ המדינה לעונש תוך שהגיש את עיקרי טיעוני המדינה לעונש הכוללים פסיקה תומכת בכתב. (מסמך ע/2)

במסגרת טיעוניה לעונש, הדגישה המדינה כי עמדתה העונשית ביחס למתחם העונש הראוי בפרשה זו נגזרת במיוחד מקביעתי בהכרעת הדין ביחס לרשלנותו של הנאשם שהיא גבוהה ואף קיצונית עת יצא עם אוטובוס זעיר ציבורי עמוס נוסעים לעקיפה רציפה של שיירת משאיות ואוטובוס באורך עשרות מטרים, לא הבחין במנוח המגיע מולו, בנתיבו, וגרם למותו בתאונה מחרידה.

עוד הדגיש התובע את העובדה כי אדם נוסף באוטובוס בו נהג הנאשם נחבל חבלות של ממש ו- 12 נוסעים נוספים נחבלו חבלות קלות.

עו"ד סיגל ציטט מתוך הכרעת הדין את קביעות בית המשפט ולפיהן אין המדובר ברשלנות רגעית, אלא ברשלנות נמשכת על פני כל זמן העקיפה הארוכה של שיירת כלי רכב ארוכים וזאת כאשר שדה הראייה מוגבל ומתקצר ככל שמתקרבים לעיקול שבדרך.

ב"כ המדינה טען כי "זהו אחד המקרים הקשים ביותר שאפשר לדמיין" מבחינת רשלנות הנאשם.

לשיטת המדינה הנאשם פגע קשות בערך החברתי המוגן של קדושת החיים והחובה לשמור על בריאות ושלמות הגוף של משתמשי הדרך.

מאחר ומידת הפגיעה של הנאשם בערך המוגן היא מרבית עת גדע את חייו של ירון הנובר ז"ל, הרי שהתנהגות הנאשם בפרשה זו המתוארת בכתב האישום מצדיקה מתחם ענישה שינוע בין 24 ועד 36 חודשי מאסר בפועל (שזה העונש המכסימאלי האפשרי בחוק) לצד מתחם פסילה שינוע בין 15 ועד 20 שנות פסילה בפועל.

את עמדתה תמכה המדינה גם בפסיקה שלחלק ממנה ולפסיקה אחרת נוספת אתיחס בהמשך גזר הדין. לאור העובדה כי הנאשם בפרשה זו לא לקח כל אחריות על מעשיו, ובסופו של יום הורשע לאחר ניהול הוכחות, ומאחר ולחובת הנאשם גם 35 הרשעות תעבורה שהתיישנו (עבירה אחרונה משנת 2011), ואף שהנאשם עצמו בן 71 ונחבל בתאונה, ביקשה המדינה שלא לחרוג ממתחם הענישה, ולגזור ביחס לעונש המאסר ענישה בשליש האמצעי של המתחם (כלומר עונש מאסר שינוע בין 28 ועד 32 חודשי מאסר בפועל) לצד פסילת רישיון נהיגה בשליש העליון של המתחם (כלומר בין 18-20 שנות פסילה), מאסר מותנה, פסילה מותנית, קנס ופיצוי כספי למשפחת המנוח ולפצוע. תקציר טיעוני ההגנה לעונש -

בשלב הראיות לעונש ביקש הנאשם לראשונה לדבר בבית המשפט, שכן במהלך פרשת ההגנה בחר שלא להעיד. אף שבד"כ ניתנת "המילה האחרונה" לנאשם בגמר טיעוני ההגנה לעונש, ביקשה ההגנה לשנות את הסדר הנהוג, ובפתח שלב הראיות לעונש של ההגנה, העיד הנאשם עצמו.

לדבריו אתיחס בהמשך גזר הדין.

עוד העידו כעדי אופי של הנאשם מר ערן זיגרון, מר זוהר שריקי, מר אפרים אמייקין, ומר אלי ברוש. ב"כ הנאשם ביקש להגיש את טיעוני ההגנה בכתב וזאת לאחר ששלב הראיות לעונש גם מטעם ההגנה הסתיים. אציין כי טרם הוגשו טיעוני ההגנה לעונש בכתב, ולאחר שהצדדים טענו לעונש בפני בית המשפט, פנה ב"כ הנאשם בבקשה לשלוח את הנאשם לקבלת תסקיר, אך בקשה זו נדחתה.

ב"כ הנאשם בטיעוניו בכתב, סבר כי יש הצדקה בפרשה זו לענישה קלה החורגת מחלקו הנמוך של המתחם וזאת משיקולי שיקום.

בטיעוניו הדגיש הסנגור כי בהתאם לפסיקה הנוהגת, כאשר קיים פוטנציאל שיקומי לנאשם, ומדובר באדם נורמטיבי, עם עבר נקי, ששיתף פעולה עם רשויות החוק, הביע חרטה על מעשיו, ויש לו רצון ממשי להשתקם תוך שעובר הוא הליך שיקום וטיפול משמעותי, הרי שיש הצדקה לענישה בעלת אופי שיקומי.

ההגנה הפנתה את בית המשפט לנסיבותיו האישיות של הנאשם שהוא בן 71, גרוש פעמיים, אב ל-6 ילדים, ובתקופה האחרונה בנו בן ה-48 עבר תאונת דרכים קשה בעודו רוכב על אופנוע, כתוצאה ממנה נגרמה לו פגיעה מוחית קשה והוא הפך לנכה בשיעור של 100% (הוגשו מסמכים תומכים).

עוד צרפה ההגנה תקציר רפואי פסיכיאטרי של הנאשם עצמו, ממנו עולה כי הנאשם סובל ממצב נפשי ירוד ומטופל תרופתית כדי לייצב את נפשו.

בית המשפט התבקש לגזור ענישה הכוללת מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד תקופת פסילה ארוכה מאזנת כעונש הולם לעבירות שביצע הנאשם.

קביעת מתחם העונש ההולם -

בהתאם לסעיף 40ב' של חוק העונשין, עקרון ההלימה הוא המנחה לצורך קביעת מתחם העונש למקרה ספציפי. בהתאם לעקרון זה קמה החובה לקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

לשם מציאת אותו "יחס הולם" על בית המשפט להתחשב בחומרת העבירה, בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (הלכה למעשה - רף הרשלנות). חומרת העבירה, הערך החברתי המוגן ומידת הפגיעה בו:

הערך החברתי המוגן בו פגע הנאשם במקרה זה הוא קדושת החיים וכן זכותו של הציבור לנוע בביטחון בדרכים מבלי שרשלנות נוהג רכב תסכן את בטחונו או תפגע בזכותו הבסיסית לחיים.

בנסיבות של פרשה זו מידת הפגיעה בערך המוגן היא גבוהה וקשה.

הנאשם גרם בהתנהגותו הרשלנית למותו של אדם צעיר שהותיר אחריו אלמנה וילדים, לצד הורים שכולם שבורים ומרוסקים נפשית. עוד נותרו בכאב עמוק ובגעגוע שלא ירפה משפחה גרעינית קרובה וחברים שעל אולם וכאבם למדתי בשלב הראיות לעונש.

לצורך המחשת מידת הפגיעה בערך החברתי המוגן במקרה זה, הגישה התביעה באמצעות מישל, אלמנתו של ירון ז"ל שקית מלאה בתמונות משפחה שהקפידו רגעים של שמחה ואהבה בשנים בהן עסק ירון בפעילות חברתית שלא ניתן להפריז בחשיבותה החברתית ותרומתה למדינה.

ירון ז"ל הוא בן להורים שעלו לארץ מדרום אפריקה מתוך ציונות, הקימו בית בישראל, וחינו את ילדיהם לערכים המשלבים ספורט, אומנות לחימה ייחודית, ותרומה בלתי פוסקת לחברה.

ככל שקראתי ובחנתי את המסמכים, התמונות והספרים שקיבלתי ממשפחתו של ירון, הבנתי את גודל האבדה לא רק למשפחתו וחבריו אלא למדינת ישראל וזאת ללא כל הגזמה.

מדובר במי שלחם בצה"ל ביחידה מובחרת, איש ברוך כשרונות שהצליח בכל אשר נגע בו, לצד שילוב עם הורות נפלאה, וזוגיות עם אהבה עמוקה לאשתו מגיל 15.

לא נשארה עין יבשה באולם למשמע הדברים שתארה מישל ביחס לאבדן שהיא חווה לאחר מות אהובה, אבדן שתמשיך לחוות ביתרת חייה.

הלב התכווץ למשמע הדברים שתארו בפני סיטאר בנו של ירון, ואחותו אורלי, שהצליחו לשתף ממעמקי נפשם רגעים מיוחדים שקשורים ליחסים שהיו להם עם ירון ז"ל ותיארו את השבר שעובר עליהם לאחר מותו.

הכאב, הכאב והגעגוע שהם תיארו בעדותם השאיר את כל יושבי האולם שלי המומים.

אלא, שמידת הפגיעה בערך החברתי במקרה זה, אינה נוגעת רק במשפחתו של המנוח, שכן במקרה ספציפי זה תרומתו של המנוח לחברה הייתה כה גדולה ומשמעותית, עד כי הפגיעה בערך המוגן חורגת במקרה זה מגבולות משפחתו הגרעינית של המנוח ומהפגיעה בחבריו.

מעבר להיותו של ירון ז"ל לוחם אמיץ וספורטאי מחונן, הוא גם היה ממציא שרשם פטנט, ובנוסף בעל דרגת דאן 10 באומנויות לחימה ומטפל בשיאצו. עוד היה הוא איש חינוך שניהל פרויקטים שונים מול רשויות מקומיות בתחום הספורט ואומנות לחימה ייחודית במסגרת "דניס השרדות", פעילות שהפכה לדרך חיים שלו ושל משפחתו המופלאה, שאת חלקה פגשתי בקצרה בשלב הראיות לעונש.

עדויותיהם של עו"ד צ'רלי סבג ומר איטו אבירם הדגישו עד כמה ירון ז"ל נגע בכישרון הייחודי שהיה לו לתקשורת עם אנשים, באוכלוסיות שונות ומגוונות, ועד כמה הצליח ירון לסייע ולשקם ילדים הנמצאים במצוקה דרך הספורט, דרך הנפש המיוחדת שלו, והכל מתוך אהבת אדם נקייה, ללא כל אינטרס חבוי.

האבדה למדינת ישראל כחברה אשר איבדה אדם כה נדיר ביכולות ובתרומה שלו לכלל היא קשה לתיאור, ומשפיעה משמעותית בעיני על הערכת עוצמת הפגיעה של הנאשם בערך המוגן במקרה זה.

אני קובע כי פגיעתו של הנאשם בערך החברתי המוגן שתואר לעיל על ידי גרימת מותו של המנוח ופציעתו הקשה של אדם נוסף, לצד פציעתם של 12 נוסעים נוספים היא ברף גבוה מאד עד מכסימאלי.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירות (והגדרת רף הרשלנות) -

במסגרת נימוקי בהכרעת הדין קבעתי כי התנהגותו המוכחת בפני של הנאשם בפרשה זו מהווה רשלנות ברף גבוה ואף קיצוני.

בהכרעת הדין קבעתי בין היתר את הדברים הבאים שנכון בעיני להביאם גם במסגרת גזר הדין, שכן הם רלוונטיים לצורך קביעת מתחם הענישה בתיק זה:

" אדגיש כי נהיגת רכב (קל וחומר רכב הסעות ארוך) הינה פעולה המחייבת ביצוע הערכות סיכון וצפייה של סכנה מסתברת בכל רגע נתון של הנהיגה.

סיכון מוגבר קיים בסיטואציה של עקיפה כאשר קיים נתיב אחד לכל כיוון, וסיכון מוגבר שבעתיים קיים כאשר בהמשך הדרך, ובמרחק שאינו גדול, מצויה עקומה מאחוריה לא ניתן לראות האם מגיעה תנועה בנתיב הנגדי.

החלטה לצאת לעקיפה חייבת להיות כזו שכל נהג מן הישוב בנעלי הנהג העוקף יגיע למסקנה כי היציאה לעקיפה בתנאים הספציפיים שלו אינה יוצרת כל הפרעה או סיכון לתנועה מכל כיוון שהוא.

צפייה בת/20 (במיוחד סרטון 3), לצד ביקורי בזירת התאונה (אף ללא קיומו של התמרור שיצר מגבלה נוספת) ממחישים באופן חד משמעי כי ההחלטה לצאת לעקיפה בתנאי הדרך הנתונים של זירת תאונה זו, היא החלטה פזיזה, מסוכנת מאין כמוה, ובלתי סבירה לחלוטין."

ובהמשך הכרעת הדין קבעתי:

"עצם החלטת הנאשם (שהיא בעיני בבחינת הימור) לצאת לעקיפה כה מסוכנת עם רכב ארוך בו נהג שבו 13 נוסעים שהפקידו את חייהם בידיו, כאשר משמעות ההחלטה היא יציאה לעקיפה ארוכת זמן של שלושה רכבים ארוכים (באורך עשרות מטרים) החוסמים חלקית את יכולתו לחזור לנתיבו במהירות, וכל זאת ברצף של עקיפת רכב אחר רכב ללא חזרה לנתיבו המקורי, כאשר מדובר בכביש שמתעקל שמאלה בצורה בולטת בהמשכו ולכן שדה הראייה מוגבל, היא אשר הובילה לתאונה הקטלנית עם רוכב האופנוע, והיא אשר הובילה לאסון הנורא שפקד את משפחתו של המנוח בפרשה זו."

בשל חשיבותה של קביעה זו (הגדרת הרשלנות ברף גבוה ואף קיצוני) להגדרת מתחם העונש הראוי, ארחיב להלן בנימוקי:

סטייה מנתיב נסיעה לצורך עקיפה הינה אחד הגורמים הנפוצים לגרימת תאונה, ובמיוחד תאונות דרכים קטלניות. אלא, ששונה סטייה לצורך עקיפה בכביש רחב דו מסלולי לכל כיוון, מסטייה בכביש בו נתיב אחד בלבד לכל כיוון. שונה סטייה לצורך עקיפת רכב פרטי אחד, מסטייה לצורך עקיפת משאית ארוכה, קל וחומר כאשר לפניו אוטובוס, ולפניו משאית נוספת וכאשר מדובר ברצף אחד של עקיפה ארוכה.

שונה סטייה מנתיב במקום בו שדה הראייה פתוח לחלוטין למרחק רב, מסטייה במקום בו שדה הראייה הולך ומצטמצם בשל עיקול המגיע בהמשך הדרך.

שונה סטייה מנתיב לצורך עקיפה, כאשר הנוהג ברכב העוקף נמצא ברכב פרטי ללא נוסעים נוספים המפקידים את חייהם בידיו, מיציאה לעקיפה כאשר הנהג נוהג ברכב הסעות ציבורי ארוך בו 12 נוסעים שחייהם תלויים בו ובהתנהגותו.

צרוף כלל הנסיבות לעיל: יציאה לעקיפה רציפה של שיירת רכבים, בנתיב הנגדי של התנועה, בכביש בינעירוני בו נתיב אחד לכל כיוון, כאשר הנאשם נמצא לפני עיקול בהמשך דרכו, וכאשר הנאשם נוהג אוטובוס זעיר ציבורי מלא ב-12 נוסעים, כל זאת ללא כל הצדקה וללא כל סיבה זולת רשלנות ונהיגה פרועה בקלות ראש, הניבו קביעה חד משמעית אליה הגעתי ולפיה רשלנותו של הנאשם היא גבוהה וקיצונית.

בחינת פסיקה רלוונטית -

לצורך הגדרת מתחם העונש ההולם, יש לבחון מתחמי ענישה שהוגדרו בפסיקה עת קבע בית המשפט מצב של גרימת מוות ברשלנות לצד גרימת חבלות של ממש בהתנהגות המהווה רשלנות ברף גבוה ואף קיצוני:

עוד לפני יותר מ-20 שנים הגדירו בתי המשפט השונים (עם דגש על בית המשפט העליון ופסיקות מנחות של בתי המשפט המחוזיים) כי כאשר בעבירות של גרימת מוות ברשלנות עסקינן, וכאשר רף הרשלנות שהוביל למוות הוא גבוה, יש לגזור עונשי מאסר מחמירים וארוכים ביחס לטווח הענישה שהוגדר בחוק עצמו - בין 6 ועד 36 חודשי מאסר בפועל כעונש מכסימאלי לפי החוק.

עוד לפני 22 שנים בע"פ 70632/02 שלמה בן אליהו זקרי נגד מדינת ישראל נקבעו הדברים הבאים על ידי בית המשפט העליון:

"במידרג הרשלנות, הרשלנות שבאה לידי ביטוי בנהיגתו של המערער, נמצאת ברף הגבוה ביותר, ולכן נראה לנו שצדקה כב' השופטת קמא כאשר גם הענישה נמצאת ברף הגבוה."

בפרשה זו אישר בית המשפט ענישה של 36 חודשי מאסר, מהם 24 חודשים בפועל ועוד 12 על תנאי, לצד פסילה של רישיון הנהיגה למשך 18 שנים.

בע"פ 708/10 מוחמד שלאפה נגד מדינת ישראל אישר בית המשפט העליון עונש של 30 חודשי מאסר בפועל לצד 14 שנות פסילת רישיון ביחס למי שהורשע בעבירה של גרימת מוות ברשלנות עם רף רשלנות גבוה, וכך קבע בית המשפט העליון:

"נגע תאונות הדרכים הגיע זה מכבר לממדים מבהילים, עד ששוב אין להסתפק במלל מרתיע, ויש להגיב, במקרים הראויים, בענישה מחמירה, עד כדי השמתו של הנהג העבריין מאחורי סורג ובריח. המקרה שבפנינו הוא אחד מאלה, מאחר ולא חוסר תשומת לב רגעית או מחדל כזה או אחר גרם לקיפוד פתיל חייה של המנוחה, אלא מעשה יזום של המערער. הוא נהג בעקומה במהירות של 147 קמ"ש תוך ניסיון לעקוף שני רכבים, והרי לך מתכון כמעט בטוח לתאונה קשה. לפיכך, חרף נסיבותיו האישיות הקשות של המערער, איננו סבורים כי בית המשפט המחוזי החמיר עמו עד כדי צורך להקל בעונש."

אציין ואדגיש כי בפרשת שלאפה הנאשם היה צעיר נורמטיבי בן 22 במצב נפשי קשה (עם ניסיון אובדנות) שלקח אחריות מלאה ביחס לאישום שהוגש כנגדו, ובכל זאת אישר בית המשפט העליון ענישה של 30 חודשי מאסר. (וראה החלטה דומה של בית המשפט העליון גם בע"פ 7434/04 חוסאם אבו אלקיעאן נגד מד"י שם אושרו 30 חודשי מאסר בפועל כענישה ראויה זאת להבדיל ממצב של רשלנות ברף בינוני-גבוה, שם בית המשפט העליון מאשר ענישה נמוכה יותר של 20 חודשי מאסר בפועל - רע"פ 4821/18 חסן אלגדאמין נגד מדינת ישראל).

נכון כי כאשר בעבירה של גרם מוות ברשלנות עסקינן, הרי שכאשר רף הרשלנות נמוך או בינוני, יימצאו החלטות (ובכלל זה של בית המשפט העליון) המאשרות תקופות מאסר נמוכות משמעותית ואף מקרים של ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות. אולם, כאשר ברף רשלנות גבוה וקיצוני עסקינן, מתחמי הענישה נושקים ואף מגיעים לרף הענישה העליון שהגדיר המחוקק, בעוד רכיב ענישה של מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות נמצא הרחק מחוץ למתחם העונש הראוי:

בת"פ 1996-05-20 מדינת ישראל נגד רפאל עזריאלקבע בית המשפט המחוזי בבאר-שבע את הדברים הבאים: "במקרה זה, מדובר ברשלנות ברמה גבוהה. רשלנותו של הנאשם הינה ברף גבוה והמסוכנות העולה מנהיגה שכזו הינה מסוכנות גבוהה, ולצד זאת כפי שנקבע, גם למנוח חלק בגרימת התאונה, עת חצה את הכביש שלא במעבר חצייה למרות שבסמוך קיים מעבר חצייה מרומזר, כשהוא חוצה את הכביש באלכסון שמאלה.

קביעת מתחם העונש ההולם מתבצעת בעיקר תוך התייחסות לנסיבות ביצוע העבירה. קביעת המתחם אינה קשורה אך בעבירה כפי נוסחה ועונשה בחוק, אלא, ובעיקר בנסיבות המסוימות בהן בוצעה, תוצאותיה ומידת חומרתה. למתחם הנקבע היבט אינדיבידואלי הקשור למקרה המסוים הנדון.

נסיבות ביצוע העבירה של גרם מוות ברשלנות, ברף רשלנות גבוה - רשלנות רבתי, והעבירות הנוספות, בנסיבות ביצוע, ומנגד נוכח האשם התורם, יש לראות את מתחם העונש ההולם בגין העבירות אשר בוצעו על ידי הנאשם, ככולל מאסר בפועל הנע בין 15 ל-25 חודשים, ופסילה בפועל של רישיון הנהיגה בין 10 ל-15 שנים.

בפרשה זו קבע בית המשפט המחוזי את הדברים הבאים:

"מחד מדובר ברשלנות ברף גבוה, מנגד קיים אשם תורם, ומתחם העונש ההולם צריך לבטא את האיזון הראוי בין שניהם, אשר מהווים שיקולי ענישה אשר כל אחד מהם מוליך לכיוון המנוגד מהאחר."

ובנסיבות אלה של אשם תורם של המנוח (אשר השפיע על קביעת המתחם) ולקיחת אחריות מלאה של הנאשם (אשר השפיעה על הענישה בתוך המתחם) גזר ביה"מ המחוזי בב"ש על הנאשם (נעדר עבר פלילי ונעדר עבר תעבורתי מכביד) 18 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, 10 שנות פסילה ופיצוי של 25000 ₪ למשפחת המנוח.

דוגמה נוספת לעמדה זו ניתן למצוא בעפ"ת (מרכז) 42593-02-23 אברהים אבו רקייק נגד מדינת ישראל שם נקבעו בנסיבות של גרימת מוות ברשלנות לאחר חציית קו הפרדה רציף וגרימת מוות של ילדה לצד פציעתם הקשה של נוספים, הדברים הבאים:

"צדק בית משפט קמא בקביעת מתחם הענישה - מאסר שנע בין 20 חודשים ועד 36 חודשים, לצד רכיב פסילה שמתחיל מ-10 שנים ומגיע עד 16 שנים, וכן מאסר מותנה, פסילה מותנית ופיצוי לנפגעי העבירה."

באותה הפרשה, למרות הודאתו של הנאשם במיוחס לו בכתב האישום, ולמרות גילו הצעיר לצד היעדר עבר פלילי (לחובתו היו 20 הרשעות תעבורה קודמות) אישר בית המשפט המחוזי את גזר דינו של בית משפט השלום עת גזר על הנאשם 26 חודשי מאסר בפועל לצד 9 חודשי מאסר מותנה, 12 שנות פסילה ופיצוי של 50,000 ₪ להורי המנוחה.

גם בעפ"ת (חיפה) 37346-05-21 סאלח שחאדה נגד מדינת ישראל אישר בית המשפט המחוזי בחיפה מתחם שהגדיר בית משפט השלום בעבירה של גרימת מוות ברשלנות כאשר רף הרשלנות היה גבוה:

"כל הנתונים האלה הביאו לכך שבמסגרת מתחם הענישה הנע בין 15 חודשי מאסר עד 36 חודשי מאסר (ולא מצאנו בנסיבות העניין שבתיק זה כל סיבה להתערב בו) העמיד בית משפט קמא את עונש המאסר בפועל שעל המערער לשאת בו על 22 חודשים."

בעפ"ת (מרכז) 55349-09-23 זמן ביטאו נגד מדינת ישראל נקבעו הדברים הבאים ביחס לפרשה בה בעבירה של גרימת מוות ברשלנות הוגדר רף רשלנות גבוה:

"רשלנותו של המערער היא אכן גבוהה, כפי שקבע בית משפט קמא....."

ער אני לכך כי קיימים גזרי דין שונים בעבירות אלה, ומלאכת הענישה אינה קלה כאשר אין מדובר בעבירות הטעונות כוונה פלילית, ולא אחת מדובר בנהגים שהתנהלותם הכללית נורמטיבית. בית המשפט סקר פסיקה מגוונת ובסופו של דברים קבע מתחם עונש שבין 14 ל- 30 חודשי מאסר, וב"כ המערער סבור כי המתחם הראוי הוא 12- 30 חודשי מאסר, שאינו שונה הרבה מזה שנקבע על ידי בית משפט קמא.....

עונש המאסר שהוטל על המערער אינו קל אומנם, אולם הוא מביא לידי ביטוי את מידת הרשלנות ותוצאות התאונה. כאמור, לא עומדת למערער הודאה שניתן להתחשב בה, ולחובתו אף הרשעות קודמות, הגם שאין בהן כדי להטות את הכף לחומרה כפי שציין בית משפט קמא. עם זאת, אציע לחברי להתערב במידה מסוימת ומועטה בעונש שהוטל, וזאת בשם לב לקביעה המוטעית בגזר הדין לעניין חציית קו הפרדה רצוף בעת הסטיה לנתיב הנגדי, ולהתבטאות בית המשפט בעניין הטלת עונש המצוי "ברף התחתון" של המתחם, שאינה תואמת את העונש שהוטל, ואף את כוונת הדברים.

נוכח נסיבות אלה, אציע להפחית 3 חודשים מעונש המאסר שהוטל, כך שהמאסר בפועל יהיה לתקופה של 21 חודשים.

ברע"פ 2957/12 יהודה חן נ' מדינת ישראל:

המבקש נהג ברכב מסחרי בנתיב הימני של הכביש, לא ציית לתמרורים והתקדם בנסיעה מהירה לכיוון מעבר חצייה, משהבחין שהרכב שנסע במסלול השמאלי בכביש עצר לפני מעבר החצייה, בלם בלימת חירום ופגע באישה בכיסא גלגלים שבאותה העת חצתה את הכביש בסיוע של מטפלת.

נגזרו בבית משפט השלום- 30 חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי וכן פסילה לתקופה של 15 שנים. הודגש כי ענישה זאת נגזרה בשל כך שנהיגת המבקש ברכבו מצויה ברף גבוה של רשלנות שכן הוא המשיך לנסוע במהירות גבוהה מהמותרת ולא האט אלא האץ לפני מעבר החצייה. כמו כן התייחס בית המשפט לכך ששדה הראייה של המבקש היה פתוח ולכך שבמקום היו מוצבים תמרורים שהזהירו בדבר מיקומו של מעבר החצייה. לפיכך, נקבע כי לא מדובר על רשלנות רגעית, אלא נהיגה באופן שיש בו כדי להתעלם מהאזהרות ומהאחריות המוטלת על הנהגים בכביש.

הערעור למחוזי נדחה, ובבקשת רשות הערעור לבית המשפט העליון נקבע:

· "אמנם, העונש שהוטל על המבקש אינו עונש קל והוא ברף הענישה העליון בעבירות מסוג זה. אלא שכפי שקבע בית המשפט המחוזי מדובר בעונש ראוי בנסיבות העניין. המבקש הורשע בעבירה חמורה וכבר נפסק כי יש להעניש בחומרה את עברייני התנועה, ובייחוד כאשר למרבה הצער התוצאה של הפרת חוקי התנועה היא תוצאה קטלנית. בענייננו, מדובר בנסיבות חמורות במיוחד שכן המבקש נהג באופן רשלני ביותר בכך שהגביר את מהירות נהיגתו לפני שהגיע למעבר החצייה וזאת במקום להאט ולבחון האם ישנם הולכי רגל המתכוונים לחצות את הכביש. בנוסף, למבקש עבר תעבורתי מכביד הכולל הרשעות בעבירות תעבורה שונות המעידות על נהיגה המזלזלת בחוקי התנועה. הנסיבות לקולה, אותן מפרט המבקש בבקשתו, נשקלו על ידי הערכאות הקודמות ואין בהן כדי להצדיק מתן רשות ערעור במקרה זה."

בעפת (מרכז) 29485-03-22 מדינת ישראל נגד אוראל נדלר, קיבל בית המשפט המחוזי את ערעור המדינה על קולת העונש לאחר שבמקרה בו רף הרשלנות הוגדר כגבוה, הגדיר בית משפט קמא את מתחם העונש הראוי כנע בין 3 - 15 חודשי מאסר (ודן את הנאשמת ל-9 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות).

בית המשפט המחוזי קבע כי בית משפט השלום שגה בקביעותו הן ביחס למתחם שקבע והן ביחס לענישה הסופית. " מאחר שאמת המידה לקביעת מתחם העונש בעבירת מעין אלו היא דרגת הרשלנות, כפועל יוצא של קביעת דרגת רשלנות שגויה נפלה שגגה גם בקביעת מתחם העונש ההולם - שגוי [ראו רע"פ 2996/13 נייאזוב ואח' נ' מדינת ישראל (נבו 13.8.2014); רע"פ 541/16 ד"ר מחמוד קאזז נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (29.3.2018)]. בהינתן רשלנותה הגבוהה של המשיבה - שהתבטאה בעיקר בכך שיכולה הייתה להבחין באופנוע שאורותיו דולקים ממרחק רב, וחרף זאת נסעה אחריו זמן ממושך ובסופו של דבר פגעה בו והביאה למות המנוח ולפציעתה הקשה של דנה, בעובדה כי לעבירה של גרם מוות ברשלנות קיים עונש מזערי של 6 חודשי מאסר (ממנו התעלם בית המשפט קמא), וברמת הענישה הנוהגת בתחום זה של עבירות, סבורני כי מתחם העונש ההולם שהציעה המדינה לבית המשפט קמא, בין 15 ל-30 חודשי מאסר, היה נכון וראוי."

רק לאחרונה בתיק גמ"ר 7543-08-23 מדינת ישראל נגד דינקו קפליו, לאחר שהגדרתי את רשלנות הנאשם כגבוהה ואף קיצונית, ולאחר שהגדרתי מתחם ענישה שנע בין 24 ועד 36 חודשי מאסר בפועל לצד מתחם פסילה שנע בין 15 ועד 20 שנות פסילה, גזרתי על מי שסטה מנתיבו תוך שחצה קו הפרדה רציף (ללא עקיפה של שיירה ארוכה כבמקרה דנן, וללא נהיגת כלי רכב ארוך מלא בנוסעים) עונש מאסר בפועל של 32 חודשים ורישיונו של הנאשם נפסל למשך 18 שנים, זאת לצד ענישה צופת פני עתיד ופיצוי למשפחת המנוחה בסך של 40000 ₪.

בית המשפט המחוזי (באר-שב) דן בערעור על החלטתי לעיל במסגרת ע"פ 8501-03-25 קפיליו נגד מדינת ישראל, (הרכב כב' השופטים יואל עדן, נסר אבו טהה ועמית כהן) וכך קבע בית המשפט המחוזי תוך שדחה את הערעור: "כפי שפורט בגזר הדין של בית משפט קמא, רף הרשלנות הינו רכיב מרכזי בקביעת מתחם העונש ההולם בעבירות אלו. אופן נהיגתו של המערער אשר החל עוד קודם לתאונה, בעקיפה תוך חציית קו לבן של רכב אחר, וזמן קצר לאחר מכן חציית קו הפרדה רצוף כפול ופגיעה ברכב הבא ממול, מביא למסקנה ברורה כי יש לקבל את קביעת בית משפט קמא על כי מדובר ברף רשלנות גבוה וקיצוני. במצב דברים זה, בו כתוצאה מרשלנות גבוהה וקיצונית זו נהרגה המנוחה ונפצעו אנשים נוספים, יש לקבל את קביעת בית משפט קמא ביחס למתחם העונש ההולם. אכן, כטענת ב"כ המערער, קיימת גם פסיקה ובה מתחמים ברף נמוך יותר, ואולם, ההשוואה אינה אך השוואה מספרית טכנית, אלא כפי שצוין לעיל, בכל מקרה נקבע המתחם בהתאם לרף הרשלנות, וכמובן לתוצאות של אותה רשלנות. במקרה זה מדובר ברשלנות ברף גבוה וקיצוני, אשר הביאה לתוצאה שאין קשה ממנה. במצב דברים זה, אנו מקבלים את מתחם העונש ההולם שקבע בית משפט קמא."

ביחס לענישה במסגרת המתחם - אכן למערער כלכל נאשם הזכות המלאה לנהל את משפטו ולכפור, ואולם, לשאלת קבלת האחריות קיימת משמעות בענישה. המערער אינו מקבל כל אחריות. המערער אף לא הביא בפני בית משפט קמא גרסה ואמירה ביחס לאירוע והוא בחר אף שלא להעיד.

במצב דברים זה, וודאי שעל הענישה להיות ברף גבוה במסגרת המתחם.

מעבר לכך, נדרשת בענישה במסגרת המתחם בעבירות אלו בכלל ובנסיבות אלו בפרט, גם התייחסות לשיקולי הרתעת היחיד והרתעת הרבים, וכל אלו מביאים למסקנה כי מיקום עונשו של המערער במסגרת המתחם, כפי שנקבע על ידי בית משפט קמא, בדין נקבע, ואין להתערב בו.

כך גם ביחס לרכיב הפסילה, מי אשר נוהג באופן שכזה וגורם לתוצאה שכזו, יש להרחיקו מהאפשרות לנהוג לזמן ארוך ביותר.

לאור כל האמור, הערעור על הכרעת הדין ועל גזר הדין נדחה."

מדובר בהחלטה מנחה, חדה וברורה שנתן בית המשפט המחוזי ממש לאחרונה תוך שאישר בהחלטת הרכב כראוי מתחם ענישה אשר נע בין 24 חודשי מאסר ועד ל- 36 חודשי מאסר כאשר ליבת המתחם נעוצה בקביעה כי רף הרשלנות גבוה ואף קיצוני.

מעבר לאמור לעיל, הדגיש בית המשפט את שיקולי הגמול וההרתעה שבבסיס הענישה הנחוצה במקרים מסוג זה ואת העובדה כי הנאשם בחר שלא להביא מצדו כל גרסה בעצמו עת בחר שלא להעיד, ולא לקחת אחריות על מעשיו בשום שלב של המשפט.

המדובר בעיני בנסיבות דומות מאד למקרה דנן.

שקלול הפסיקה שסקרתי לעיל על רקע עובדות כתב האישום שהוכח בפני, כאשר רף רשלנותו של הנאשם קובע על ידי כרף גבוה ואף קיצוני, כאשר לא הוכחה כל רשלנות תורמת של המנוח, כאשר לא מדובר ברשלנות רגעית אלא בנהיגה רשלנית מתמשכת של הנאשם, וכאשר מידת הפגיעה בערך המוגן מכסימאלית וכוללת גרימת מוות של המנוח ופגיעה קשה של אדם נוסף לצד עוד 12 פצועים קל, מובילים אותי למסקנות הבאות לצורך הגדרת מתחם העונש ההולם:

מתחם הענישה ביחס לעונש המאסר בפועל ינוע בנסיבות הספציפיות של פרשה זו בין 24 חודשי מאסר בפועל ועד ל- 36 חודשי מאסר בפועל.

מתחם הפסילה בפועל של רישיון הנהיגה (לאור רכיבי הפסילה שנגזרה בפסקי הדין שסקרתי לעיל ומשקלול השיקולים לעיל), ינוע בין 15 שנות פסילה ועד 20 שנות פסילה.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה - שאלת לקיחת האחריות-

הנאשם לא הודה בעבירות שיוחסו לו בשום שלב של המשפט ולא לקח אחריות ביחס לעבירות שביצע. הנאשם בתחילת דבריו פנה למשפחת המנוח ואמר שהוא משתתף בצערם. מיד לאחר אמירה זו, פנה לדבר על עצמו תוך שהסביר כי מיום התאונה הוא מצוי בטיפול פסיכיאטרי וכי בנו נפצע לאחרונה בתאונת אופנוע והוא מצוי היום במצב של נכות בשיעור של 100%. הנאשם הסביר כי בנו הוא אדם בן 48, ובעקבות הפגיעה שנגרמה לו, הוא וגרושתו מטפלים בו על בסיס קבוע. עוד טען הנאשם כי לחם בשתי מלחמות (שלום הגליל ויום כיפור) וכי הוא אדם נורמטיבי שבתקופת הקורונה סייע למשפחות בהתנדבות. לאחר התאונה ניסה הנאשם להחזיר את חייו למסלול תקין, תוך שמצא עבודה חליפית לנהיגה בבית החייל בבאר-שבע שם הוא עובד במקביל לטיפול הנפשי שהוא מקבל והטיפול בבנו הנכה. בשלב זה חזר הנאשם לדבר אל משפחת המנוח, ביקש מהם מחילה וביקש כי יתחשבו בו מאחר ולא קל לאדם נורמטיבי לעבור את התקופה שעבר לאחר התאונה. בדבריו לראשונה ביחס לתאונה, אמר הנאשם כי לא ראה כלל את האופנוע לפני התאונה, וביקש כי בית המשפט יתחשב בעובדה כי הוא בן 71, אב לילדים, סב לנכדים ואף לנינים. הנאשם טען כי נולד בקיבוץ, קיבל חינוך טוב, ולדבריו אינו עבריין ואינו פושע. הנאשם חתם את דבריו בדברים הבאים:

"בחיים שלי לא הייתי בבית סוהר, לא גנבתי, לא רצחתי. המקרה קרה, נכון, שוב פעם אני מתנצל למשפחה, לא עשיתי דבר בכוונה, לא ראיתי אותו. אני נוהג כמעט 50 שנה. מצטער, אני מבקש סליחה באמת, מהמשפחה. זה מה שיש לי להגיד לבית המשפט."

אדגיש רק בנקודה זו, פרט אחד שעלה במסמכים שהעבירה בטיעוניה לעונש ההגנה, שכן לפי הנתונים שמסרה דר' גיידוק יוליה (בדוח הפסיכיאטרי של הנאשם), מהמידע שנמסר לה, היה הנאשם נפקד מצה"ל ובשל נפקדות זו ריצה עונש מאסר בכלא צבאי. מאחר וככל הנראה המדובר באירוע ישן מאד ואין הוא נובע מעבירה פלילית לגביה נשפט הנאשם בבית משפט אזרחי, לא אתן לעובדה זו משקל בגזר הדין, אך ראוי בעיני לציין לאור אמירת הנאשם כי "בחיים שלי לא הייתי בבית סוהר".

לסיכום חלק זה של שאלת לקיחת האחריות, אדגיש כי אף שהנאשם הביע צער על תוצאות מעשיו, הוא לא לקח כל אחריות ממשית באשר להתנהגותו הרשלנית באירוע בו רשלנותו הקיצונית גרמה למוות ולפציעות, הוא בחר שלא להעיד ולא למסור כל גרסה במהלך משפטו, ולכן אין באפשרותי לקחת לזכותו בהתאם לחוק כל לקיחת אחריות. עברו התעבורתי של הנאשם -

לנאשם רישיון נהיגה משנת 1972 ולחובתו 35 עבירות תנועה שכולן בהתאם לחוק התיישנו.

צודקת המדינה כי עקרונית אין מניעה להציג עבירות אלה כראייה לכך שעבירות אלה בוצעו על ידי הנאשם, אך בכל הקשור למשקל שעל בית המשפט לתת לעבירות שהתיישנו, אני סבור כי בעניין זה אין הצדקה לתת להן משקל מהותי לחובת הנאשם, ויש לראות אותו כנעדר עבר תעבורתי מכביד. אין לנאשם כל עבר פלילי, והוא נורמטיבי מבחינה זו.

נסיבות אישיות של הנאשם -

הנאשם בן 71, גרוש פעמיים ואב ל- 6 ילדים. (לנאשם גם נכדים)

עד לתאונה עבד הנאשם כנהג מקצועי, אך לאחר התאונה השתלב בעבודה בבית החייל בבאר-שבע.

מספר עדי אופי שהעידו לטובת הנאשם:

כלל עדי האופי שהעידו על אופיו של הנאשם תיארו בפני את אופיו הטוב בעיניהם של הנאשם כאדם הגון ונעים הליכות.

הנאשם הגיש גם אסופת מכתבי המלצה שקיבל על אופיו הטוב ממעסיקים קודמים וכן מכתבים מנשותיו לשעבר אשר מסבירות את תפקודו הטוב בסיוע סיעודי לאם מבוגרת, ולאחרונה פעילותו הסיעודית מול בנו שנפצע קשות במהלך תאונת אופנוע.

ב"כ הנאשם הסביר בטיעונו כי לנאשם נסיבות אישיות חריגות הנובעות ממצבו הנפשי לאחר התאונה וממצבו של בנו שנפצע לאחר שהחל המשפט בתאונה אחרת והפך לאדם נכה בשיעור של 100%.

כתמיכה למצבו הנפשי של הנאשם, הגישה ההגנה חוות דעת פסיכיאטרית המתארת את הקושי שחווה הנאשם ברמה הנפשית לאחר התאונה.

חוות הדעת מתארת את הטיפול התרופתי שמקבל הנאשם לתמיכה בנפשו, וכן תיארה כיצד מצבו התייצב והוא שב לתפקוד, עד להתדרדרות שחלה שוב לאחר פציעת בנו בתאונה אחרת.

ביחס למצב בנו של הנאשם, המדובר באדם בגיר כבן 48 שעבר תאונת אופנוע במהלכה נפגע פגיעה מוחית כתוצאה ממנה הפך אדם נכה (לטענת ההגנה בשיעור של 100% - הוצגה תעודת נכה ללא אישור על נכות צמיתה מהמל"ל). המדובר ללא ספק באירוע מהותי בחיי הנאשם אשר משפיע על תפקודו ותפקוד משפחתו. שקלול הנתונים לעיל לצורך הגדרת הענישה -

אף שבתחילת טיעוני ההגנה לעונש נטען כי שיקולי שיקום רלוונטיים ביחס לנאשם ויש לו פוטנציאל שיקומי ממשי, הרי שדעתי אינה כדעת ההגנה בעניין זה ואסביר את עמדתי:

בהתאם לפסיקה שאף הציגה ההגנה בסיכומיה, שיקום יכול להיות רלוונטי ביחס לנאשם "שמכה על חטא", מפנים ומבין את אחריותו לאסון שגרם, והוא מעוניין לעבור שיקום בכל הקשור להתנהגותו שהובילה לאותו האסון נשוא כתב האישום.

מי שבשום שלב, גם לאחר הרשעתו המנומקת, אינו מקבל אחריות מלאה על מעשיו ובמהלך דבריו וטיעונו לעונש, מביע צער על תוצאות מעשיו אך לא לוקח אחריות על התנהגותו שהובילה אליהן, אינו יכול בעיני לבקש ענישה בעלת אופי שיקומי שהבסיס לה הוא הפנמה של אחריות.

אין זה נכון בעיני לשקול מהלך שיקומי שישולב בענישת הנאשם, שכן הוא לא הגיע למצב של לקיחת אחריות על התנהגותו באירוע בו הורשע שמתואר בכתב האישום.

הנאשם טען בפני כי לא ראה כלל את רוכב האופנוע, ו"המקרה קרה" משל היה "גזירה משמים", ולא שמעתי ממנו כל אמירה הלוקחת אחריות או המביעה חרטה ביחס לעקיפה של שיירת הרכבים הארוכים ברצף בעודו נוהג אוטובוס זעיר מלא בנוסעים.

בהינתן כי לא מתקיימים שיקולי שיקום בפרשה זו, הרי שאין כל אפשרות או הצדקה לחרוג לקולא מחלקו הנמוך של מתחם הענישה אותו קבעתי.

בהעדר לקיחת אחריות גם אין כל הצדקה להקל בענישת הנאשם כפועל יוצא מלקיחת אחריות כפי שנקבע בחוק. ביחס לעברו של הנאשם, צודקת ההגנה כי אין לנאשם כל עבר פלילי.

מבחינת עברו התעבורתי של הנאשם, הרי שלפי סעיף 2(6)(א) בתוספת הראשונה של חוק המידע הפלילי ותקנת השבים, תשע"ט-2019, רשאי היה בית המשפט לקבל מידע מהמדינה בשלב הטיעונים לעונש ביחס לעברו התעבורתי של הנאשם שהתיישן אך טרם נמחק עת נמסר המידע לבית המשפט, שכן בהתאם לחוק מדובר במידע שהגילוי הוא מהותי לנושא הדיון.

יחד עם זאת, המידע שמסרה המדינה הוא ביחס לעבירות קנס למעט עבירה אחת על תקנה 47(ד) שהיא רלוונטית אך בוצעה ביום 26.5.09 וביום מתן גז"ד בתיק זה אף נמחקה מהרישום התעבורתי של הנאשם שכן חלפו 16 שנים מיום ביצועה.

כפי שהסברתי לעיל, אין אני סבור כי נכון יהיה לתת משקל לעברו התעבורתי של הנאשם שהתיישן.

בכל הקשור לנסיבותיו האישיות של הנאשם, וכפי שנקבע פעם אחר פעם בפסיקה שגם צוטטה על ידי לעיל ואוזכרה גם בטיעוני המדינה לעונש בהרחבה רבה, אין לתת לנסיבות אישיות כאשר באירוע של גרימת מוות ברשלנות בתאונה עסקינן, משקל רב.

על פי רוב, עבירות תעבורה בתיקים מסוג זה מבוצעות על ידי נאשמים נורמטיביים, ולכן, למעט במקרים חריגים מאד, הכלל הוא כי נסיבות אישיות כאלה ואחרות של נאשמים לא יקבלו משקל רב או מהותי עת נדרש בית המשפט לקבוע ענישה ביחס למתחם שהוגדר.

יחד עם זאת, אין אני סבור כי במקרה ספציפי זה אין לתת כל משקל לנסיבותיו של הנאשם.

המדובר באדם מבוגר כבן 71, שלאחרונה בנו בן ה-48 עבר תאונת דרכים קשה בעודו רוכב על אופנוע, וכתוצאה מכך הפך נכה בשיעור של 100% כתוצאה מפגיעה מוחית.

הוסבר והוכח במסמכים כי הנאשם סועד את בנו יחד עם גרושתו מאז המקרה שהתרחש בעוד תיק זה מתנהל, ואני סבור כי יש משקל מסוים למצב המתואר לעיל, אם לא ביחס לרכיב המאסר, אז ביחס ליתר רכיבי הענישה שייגזרו להלן על הנאשם.

לאחר ששקללתי את כלל הנתונים לעיל, ולקחתי בחשבון את הנימוקים לחובת הנאשם ואת הנימוקים הפועלים לזכותו (במיוחד עברו הנקי, מסמכים רפואיים שהגיש ביחס למצבו הנפשי, ונסיבות פציעת בנו לאחרונה) אני סבור כי ביחס למתחם עונש המאסר אותו קבעתי, ראוייה ונכונה תקופת מאסר כפי שביקשה המדינה בטיעוניה, שכן המדינה שקללה לבקשתה העונשית שנמוכה מענישת המכסימום הקבועה בחוק, את השיקולים לקולה, ולכן אגזור תקופת מאסר בת 32 חודשים לריצוי בפועל.

ביחס לפסילת רישיונו של הנאשם, אני מוצא תקופת פסילה בת 18 שנים כעונה על עקרון ההלימה באיזון למשך המאסר שקבעתי ולאחר ששקללתי גם ביחס לנתון זה את השיקולים לקולה ולחומרה. גם ברכיב ענישה זה, קיבלתי את עמדתה העונשית של המדינה מנימוקה.

המדינה עתרה גם לענישה צופת פני עתיד שכמובן תיגזר לצד הענישה המוחשית, אך המדינה עתרה גם לפיצוי כספי כחלק מרכיבי הענישה.

אדגיש כי רכיב ענישה זה הינו מורכב שכן כל סכום שישלם הנאשם למשפחת המנוח, לא יכול להוות פיצוי ממשי לתהומות הכאב בהם הם מצויים ויישאו כאב זה ליתרת חייהם.

בנסיבות אלה, סכום הפיצוי שייגזר להלן אינו דומה לפיצוי בתיק נזיקי שם אמור הפיצוי להשיב את המצב לקדמותו, ויש בו בסכום שייגזר להלן משום ענישה נוספת לנאשם שתועבר למשפחת המנוח מתוך הנחה שיעשה בו שימוש להקלה על סבלה.

סכום זה כמובן שאינו מחליף כל פיצוי כספי לו זכאים הפצועים או משפחת המנוח מכח חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים והוא בנוסף לו.

לפיכך, הנני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. הנאשם ישלם פיצוי כספי בסך של 30,000 ₪ שיועבר לאלמנת המנוח. סכום זה ישולם תוך 150 יום מהיום. הפרקליטות תסרוק תוך 15 יום טופס פרטי נפגע עבירה לצורך יישום חלק זה של גזה"ד.

ב. הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון הנהיגה לתקופה של 18 שנים. פסילתו של הנאשם תימנה מהיום בו נפסל עד לתום ההליכים בפרשה זו ללא צורך בביצוע הפקדת רישיון נוספת ובחישוב תקופת הפסילה לא תבוא בחשבון תקופת מאסרו של הנאשם בפרשה זו, בהתאם לחוק. הפסילה עד לתום ההליכים בטלה.

ג. הנני פוסל הנאשם מלקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 36 חודשים וזאת על תנאי שלא יבצע עבירות תוספת ראשונה או שנייה בפקודת התעבורה או עבירה על סעיפים 67 או 64 בפקודת התעבורה וזאת במשך 3 שנים מהיום.

ד. הנני גוזר על הנאשם 4 חודשי מאסר אשר ירוצו במידה והנאשם יבצע ויורשע בביצוע עבירה בניגוד לסעיף 64 בפקודת התעבורה (גרימת מוות רשלנית בתאונה) או עבירה של נהיגה בזמן פסילה בניגוד לסעיף 67 בפקודת התעבורה והכל תוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו בפרשה זו.

ה. גוזר על הנאשם 32 חודשי מאסר לריצוי בפועל מאחורי סורג ובריא.

מורה על עיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל עד ליום 17.8.25.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי מאסרו בכלא באר-שבע ביום 17.8.25 בשעה 08:00. מורה על הוצאת צו עיכוב יציאה מן הארץ כנגד הנאשם.

ככל ובידי הנאשם דרכון, עליו להפקידו במזכירות בית המשפט תוך 48 שעות.

זכות ערעור לצדדים תוך 45 יום מהיום

ניתנה היום, י"ז תמוז תשפ"ה, 13 יולי 2025, בנוכחות הצדדים.